

Conceptverslag

CCvD Archeologie

Datum: 6 oktober 2021
Tijd: 13.30 - 17.00 uur
Plaats: Gemeentehuis IJsselstein
Versie: Conceptverslag

Aanwezig:	Werkt bij	Afgevaardigd door
Kinie Esser	Archeoplan Eco	BAP/SAMPL
Bart Vermeulen (BV)	Gemeente Deventer	CGA
Pim Alders (PA)	SAXION	SAXION/Onderwijs
Suzanne Wentink (SW)	Het Oversticht	IPO/IWC
Jeroen Flamman (JF)	Vestigia	VOiA
Hans Koopmanschap (HKms)	Antea Group	VOiA
Susanne Boogert (SB)	Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed	IO&E/Rijk
Floriz van Oosterhout (FvO)	Arcadis	NVAO
Henk van der Velde (HvdV)	ADC Archeoprojecten	NVAO
Dan Vis (DV)	Normec	CI
Huib Jan van Oort (HJvO)	Omgevingsdienst Rivierenland	VNG
Patrick van Domburg (PvD)		Voorzitter
Esther Wieringa (EW)	SIKB	Secretaris (verslag)

Vaste gasten

Henk Koster (HK, SIKB)
Jelle de Boer (JdB, SIKB)
Theo van Oeffelt (SIKB)

Afwezig

Martijn van Gelderen (MvG)	BPD	NEPROM
Eli Gehasse	RWS	RWS
Björn Smit (BS)	Rijksdienst Cultureel Erfgoed	RCE/Rijk
Arno Verhoeven	Universiteit van Amsterdam	Archon
Harrie Winteraeken (HW)	Waterschap Limburg	UvW

Toelichters/gasten

Nancy van de Ven (agp 2b)
Eelco Rensink (agp.2b)
Michiel Huisman (agp 4)
Erik Doekemeijer (agp 5)
Femke Tomas (agp. 9)

Toevoegden
Geen

1. Opening en vaststellen agenda

13.30 uur

1-1 Agenda

- Voorstellen nieuw lid CCvD: Dan Vis (CI)

De vz opent de vergadering en heet iedereen welkom in de raadzaal van het gemeentehuis van IJsselstein. Dan Vis stelt zich voor als lead auditor van NORMEC en nieuw in het CCvD namens de CI. De vz noemt de leden die verhinderd zijn met bericht: EG, MvG, AV en BS. Helaas is de collega die BS zou vervangen wegens ziekte niet in staat om deel te nemen. EG heeft schriftelijk op stukken gereageerd. Die worden meegenomen bij aanpassingen. De vz heet ook de gasten welkom.

Onderwerpen ter besluitvorming/vaststelling m.b.t. BRL 4000/KNA 4.1

2. Ter besluitvorming:

- *Ontwerp-Wijzigingsblad versie 4 Unesco*

EW geeft een toelichting op het ontwerp-Wijzigingsblad 4 naar aanleiding van het UNESCO 2001 verdrag en de implementatie daarvan in de KNA en BRL 4000.

Bespreking CCvD

IO&E/SB: De voorgestelde maatregelen zijn prima. Wellicht is het goed om de maatregelen die je altijd moet nemen naar het protocol te verschuiven i.p.v. de leidraad.

SAXION/PA: Geen bezwaar en kijkt uit naar de leidraad.

IPO/SW: Vraagt of dit niet te zwaar is ingestoken. Er zijn nog discrepanties tussen verplicht en Vrijwillig. Wetenschap en publiek lopen soms samen op.

CGA/BV: Worstelt met deze wijzigingen. We introduceren nu wetenschap en publieksbereik. Zijn we ons voldoende bewust van de reikwijdte ook i.r.t. landbodems en het verstoord betaalt principe bij m.n. het IVO. Het CGA vindt het op dit moment nog niet rijp voor vrijgave.

JdB in antwoord: UNESCO vraagt wat en tot waar de verantwoordelijkheden reiken van zowel uitvoerder als bevoegde overheid en initiatiefnemer was een belangrijk punt in de besprekingen van de begeleidingscommissie.

De vz vraagt de leden of dit aspect nog via een amendement meegenomen kan worden? Levert doorschuiven een beter stuk op?

CGA/BV: Ziet liever een helder stuk de ronde ingaan.

VNG/HjvO Fijn dat er wetenschap en publieksbeleving geregeld is via PvE. In het UNESCO verdrag staat ook educatie dat mist nog.

CI/DV: Geen opmerkingen

VOiA/HKms: Zijn we nu zaken voor OCW aan het oplossen? Deze wijzingen zouden alleen via de BRL 4000 moeten gelden. Het is beter nu pas op de plaats maken en te verbeteren. Gaat dit ook gelden voor landbodems en hoe verhoudt dit zich tot de generieke protocollen. Zijn de wijzigingen bekeken door een CI/Technisch expert?

JdB in reactie: De wijzigingen gelden alleen voor de waterbodem-protocollen geldt en in de generieke protocollen (PvE) voor de delen die gaan over waterbodems. De toets door een CI wordt standaard meegenomen bij een Wijzigingsblad.

BAP/SAMPL: Kan meevoelen met de reactie van het CGA/BV. Nog onduidelijk is hoe het hele plaatje in elkaar zit. M.n. de rol van OCW en de aansluiting op de rol van het bevoegd gezag en kunnen we er uiteindelijk zo mee werken?

JdB in reactie: De gemeente als bevoegd gezag was in de commissie vertegenwoordigd. Van belang is dat er ook een informatiepunt vanuit OCW komt o.a. over wat je doet in de overdrachtsfase na een onderzoek en de verantwoordelijkheid overgedragen moet worden. Dat

ligt straks besloten in het bestel en deels in de contractering. OCW komt daar nog op terug.

NVAO/HvdV/FvO: Kan meevoelen met de eerder gemaakte opmerkingen. Gaan we nu iets regelen waar we heel weinig grip op hebben? Gaan we nu iets regelen waar we heel weinig aan kunnen doen als we kijken naar wetenschap op dit moment. Wordt het nu afgewenteld op de uitvoering en straks ook op landbodems? Hoe groot gaat deze verzwarende zijn?

Vz vraagt hoe we die duidelijkheid kunnen aanbrengen? JdB redactioneel kan er nog verduidelijkt worden. De vragen zijn deels ook bestelsvragen en vragen voor het op te richten informatiepunt. De leidraad gaat aan een ander deel van de vragen (publiek/wetenschap) invulling geven.

Na deze rondvraag aan de leden concludeert de vz dat er nog veel vragen zijn en met amendementen wijzigen en voor reactie vrijgeven nu niet aan de orde is. Verduidelijking is nog nodig op de volgende punten:

- Duiding verantwoordelijkheden met name BG en Opdrachtgever
- Duiding land- waterbodems irt voorgestelde wijzigingen
- De bijbehorende leidraad er moet zijn voor het CCvD kan besluiten
- Welke rol gaat OCW/RCE spelen (informatiepunt)

Besluit CCvD

Het CCvD stemt niet in met de voorgestelde wijzigingen. Het Pb zal op basis van de gemaakte opmerkingen het stuk aanpassen in samenspraak met de begeleidingscommissie. In december zullen de wijzigingen samen met het ontwerp van de leidraad opnieuw ter besluitvorming worden voorgelegd.

- *Ontwerp-Wijzigingsblad 4 Geofysisch onderzoek in de BRL/KNA (Nancy de Jong/Eelco Rensink)*

Introductie door Eelco Rensink (ER): Het startpunt was o.a. de evaluatie en de inzet op innovatieve methoden en technieken en aanbevelingen die zijn gedaan in het rapport. Hoe kunnen we geofysisch onderzoek (GO) meer zichtbaarheid geven in de KNA. Aanbevelingen zitten m.n. op de communicatie tussen archeoloog en GO-specialist (GFS). Ook in Archis kan de zichtbaarheid verbeterd worden. Uitkomst van de gesprekken met de commissie zijn subtiele wijzigingen om GO te benoemen naast de andere methoden.

Nancy de Jong (NdJ) vervolgt dat de andere voorgestelde wijzigingen vooral gaan over certificering en de actorstatus. NdJ is in het dagelijks leven stadsarcheoloog. Zij heeft een certificaat voor IVO zonder status GFS. Tijdens de veldraadpleging heeft zij knelpunten aangekaart samen met Ferry vd Oever van SARICON. Waarom zou een bureau GO een certificaat moeten hebben en registratie? Samenwerking is veel belangrijker voor de kwaliteit. Het is nu onnodig ingewikkeld in de KNA en BRL. De ontwikkelingen binnen geofysica spelen buiten de KNA.

Bespreking CCvD

IO&E/SB: Het is geen destructief onderzoek, maar wel terecht om het te noemen in de KNA als methode.

SAXION/PA: Juist innovatie is hier van belang.

CGA/BV: Geen opmerkingen, goed verhaal.

IPO/SW: Sluit zich daar bij aan.

CI/DV: Idem.

VOiA/HKms: Als GO uit de BRL gaat hoe gaan we het dan wegen? In reactie daarop geeft aan dat het nu soepeker kan verlopen.

VOiA/JF: Nam deel in de commissie, maar staat niet achter het hele pakket aan voorstellen.

Voorbehoud heeft JF vooral nog bij de tekstuele oplossing, gaan we daarmee regelen wat we uiteindelijk willen bereiken? Gaat m.n. om een aantal passages en het apart benoemen van GFO en andere methoden die nu op een hoop IVO-O gestapeld worden.

M.b.t. wijzigingsvoorstel: het kostenverlagend effect is onvoldoende onderbouwd.

Qua proces: het is goed om ook deskundigheid waterbodems mee te nemen.

ER in reactie op opmerkingen van VOiA: Er zijn zeker meerdere wegen om doel van meer zichtbaarheid te halen. De wijzigingen die nu worden voorgesteld zijn meer een aanscherping. De KNA wordt beter door ontwikkelingen te benoemen als er verbeteringen zijn. We blijven nu teveel hangen in de erfenis van proefsleuven en boren.

NdJ geeft aanvullend aan dat zij heeft gekeken wat het betekent voor het KMS en dat valt erg mee. Ook geldt dat het voor waterbodems als was toegestaan om niet gecertificeerde partijen GO in te schakelen voor het specialistisch werk.

FvO/NVAO: Vindt de voorstellen een goede ontwikkeling. Heeft een opmerking over gecombineerd uitvoeren op pag 5. JdB in reactie: Je kunt in een regulier proces BO en PvE combineren. De combi die FvO noemt staat daar niet juist.

Actie PB: tekstueel aanpassen

Besluit CCvD

Het CCvD stemt onder voorbehoud van enkele tekstuele verbeteringen in met het voorstel tot wijzigen.

- *Booronderzoek water- landbodems*

Toelichting door JdB: Er is tussen de protocollen boren veel overlap land- en waterbodems. De vraag was of dat niet gestroomlijnd zou kunnen worden? Kan het m.a.w. van 4103 naar 4003 verhuizen? Voor de KNA betekent dat een hele hoop overhoop halen. Er is ook een andere weg. Cf voorstel: als je certificaat hebt voor beide zou je kunnen volstaan met 1 audit per jaar daarmee hou je de eisen intact. Er is wel een koppeling met het UNESCO verdrag. Het Pb heeft het stuk opgesteld, hier is nog geen afstemming geweest met de werkgroep waterbodems. JdB denkt dat het wel tegemoet aan de wens (bf CGA/Gem. Rotterdam).

Bespreking CCvD

IPO/SW: Hoe zien CH dit voorstel? Is het niet een verzwaring voor Landbodems?

CGA/BV: De werkgroep waterbodems was niet aangehaakt. Het doet recht aan de wensen maar het betekent wel een verplichting om je voor twee protocollen te laten certificeren. Qua proces is het lastig om nu te besluiten. De werkgroep zou nog wel geraadpleegd moeten worden.

NVAO/HvdV: De nu voorgestelde oplossing is voor Rotterdam gekozen en nu zegt Rotterdam dat ze er niet mee uit de voeten kunnen? HvdV wil het nog wel voorleggen aan de werkgroep waterbodems.

CI/DV: Hoe om te gaan met certificaat en differentiatie? JdB geeft in reactie aan dat je twee certificaten hebt en die zou je dan verliezen als je niet kunt voldoen.

Besluit CCvD

Het CCvD stemt in met voorstel onder voorbehoud van de gemaakte opmerkingen en een mandaat voor de werkgroep nadat daarmee afstemming heeft plaatsgevonden.

Actie Programmabureau

3. Ter besluitvorming: Notitie met werkafspraken deponeren met de Pakbon (incl. oude projecten)

Toelichting IPO/SW: In het Regieoverleg Stroomlijnen Deponeren is tussen bedrijven, depothouders en depotbeheerders onder regie van SIKB een werkafpraak overeen gekomen. Deze afspraak gaat over de ingangsdatum voor het digitaal inlezen en aanleveren van een Pakbon conform het SIKB uitwisseling-protocol SIKB0102 inclusief de oude projecten. Het Regieoverleg hoopt hiermee een handvat te bieden aan partijen om het deponeren en in ontvangst nemen te versoepelen.

Bespreking CCvD

IPO/SW: Kan instemmen met het voorstel.

CGA/BV: Met het voorbehoud dat nog niet alle gemeenten zijn aangehaakt op de pakbon.

IO/SB: Het is een goed begin. En mooi als anderen hierop gaan aanhaken.

Verder zijn er geen opmerkingen van de leden.

Besluit CCvD

Het CCvD stemt in met het voorstel.

De notitie zal zonder wijzigingen worden gepubliceerd op de SIKB website

Actie: Programmabureau.

4. Ter besluitvorming: KNA Leidraad Metaal

Toelichting door Michiel Huisman (MH): Met de begeleidingscommissie is er een stevige discussie geweest over de opzet. Mede n.a.v de evaluatie naar het gebruik van de leidraden. Dat heeft geleid tot een andere insteek t.o.v. het PvA. De leidraad is nu korter en praktisch qua opzet. De leidraad is tot stand gekomen in een breed auteurscollectief -waarbij MH vooral Janneke van der Stok wil noemen- maar ook de deskundige begeleiding van de commissie die als klankbord fungeerde.

Bespreking CCvD

IPO/SW: Het is een goed en overzichtelijk stuk en leest daardoor prettig.

CGA/BV: Wijzigingen in de structuur is heel prettig. Het is best ambitieus m.n. de ambitie om geen selectie in het veld uit te voeren. De praktijk is vaak weerbarstiger. MH in reactie: De leidraad bevat m.n. de input van specialisten. Het PvE stelt uiteindelijk de voorwaarden voor het onderzoek en de selectie.

I&O/SB: Is gelukkig met de keuze voor deze vorm van de leidraad.

Verder zijn er geen opmerkingen van de leden.

Besluit CCvD

Het CCvD stemt in met het ontwerp van de leidraad voor een openbare reactieronde.

Actie: Programmabureau.

5. Ter besluitvorming: Jaarrapportage Certificering

Toelichting: Om inzicht te krijgen over het functioneren van de schema's laat SIKB jaarlijks, voor de sectoren Bodembeheer, Bodembescherming en Archeologie, een rapport opstellen (Kwaliteitsverklaringen met blijvende waarde - Jaarrapportage) dat het functioneren van de onderliggende schema's analyseert. Erik Doekemeijer (ED) licht toe dat de rapportage wordt samengesteld op basis van de aangeleverde kwantitatieve gegevens van de certificerende instellingen. Punt van aandacht is nog het aantal afwijkingen per CI want die verschillen nogal en dat was voor 2020 niet anders. Daar is dus nog een slag te maken. Het stond op de planning om daar een bijeenkomst met de Technisch Experts over te organiseren. Door Covid is het daar nog niet van gekomen. Ook aantal certificaathouders Waterbodems vraagt eventueel aandacht.

Bespreking CCvD

CGA/BV: Er zijn substantieel minder audits dan het jaar ervoor, waar ligt dat aan?

ED in reactie: Zie de voetnoot – door een CI zijn audits apart geregistreerd dat zorgt voor het verschil.

BV: M.b.t. Waterbodems graag verwijzen naar eerder overleg in CCvD

SIKB/EW: licht toe dat de bijeenkomst met de experts van de CI nog op de rol staat.

CGA/BV: Er zijn opvallend weinig klachten

ED in reactie beaamt dit, de oorzaak is niet bekend.

VNG/HvO: Had een klacht over een bedrijf komt uit bij CI, maar die geeft aan dat hij daarvoor bij het bedrijf moest zijn.

SIKB/JdB: Het is logisch dat dat in eerste instantie bij de CH gedaan wordt en daarnaast kan dat ook bij de CI als de klacht ernstig is. FvO beaamt dit als CH.

VOiA/JF: M.b.t. Waterbodems hoe wordt deze bedoelt? ED in reactie: Het gaat hier m.n. over de effectiviteit van het systeem.

Besluit CCvD

Het CCvD stemt in met het rapport. Het rapport zal op de SIKB website worden gepubliceerd.

Actie: Programmabureau.

6. Ter besluitvorming: Erkennen opleiding voor toetreding Actorregister

Toelichting: De commissie opleidingen heeft zich gebogen over een nieuwe aanvraag (Ma Archeologie Lunden in Zweden) en daarover advies uitgebracht.

Besluit CCvD

Het CCvD stemt in met het advies van de commissie. De lijst met erkende opleidingen zal hierop worden aangevuld.

Actie: Programmabureau.

7. Ter besluitvorming: Hardheidsclausule (besloten deel vergadering)

Onderwerpen-documenten ter bespreking en/of vaststelling

Bijlage 8-1 Brief vervolg op de evaluatie

Bijlage 8-2 Lijst Knelpunten & Acties vervolg evaluatie

8. Ter bespreking: Follow up evaluatie Kwaliteitssysteem door CCvD

Toelichting: Op 6 september j.l. heeft het CCvD aan de hand van een matrix en onderliggend 4 notities gesproken over het vervolg op de evaluatie. De opmerkingen, nuances zijn verwerkt in de overzichtslijst Knelpunten & Acties. Om ook vanuit communicatie oogpunt het werkveld te laten weten wat het CCvD heeft gedaan en vooral gaat doen, is het voorstel voor een oplegger in de vorm van een brief.

Besluit CCvD

Het CCvD stemt in met de brief en de lijst. Beide zullen op de SIKB website worden gepubliceerd.

Actie: Programmabureau.

9. Ter bespreking: PvA Inventarisatie Nascholingsbehoefte KNA Actoren

Toelichting: Een van de uitkomsten van de evaluatie is dat uitvoerend actoren het nascholingsprincipe goed vinden, maar dat zij het aanbod nog onvoldoende toereikend vinden voor de ontwikkelingsbehoefte van alle typen actoren. Daarnaast heeft het bestaande aanbod niet altijd meerwaarde voor het soort actor en het specifieke KNA niveau. Het CCvD Archeologie heeft in het Jaarplan 2021 opgenomen om in kaart te brengen welke specifieke nascholingsbehoefte er bestaat onder (geregistreerde) KNA actoren en of het huidige én verwachte aanbod toereikend is. Femke Tomas (FT-SAXION) zal de inventarisatie in opdracht van SIKB-CCvD uitvoeren. Hiertoe is een PvA opgesteld die ter bespreking voorligt en wordt toegelicht door FT.

Bespreking CCvD

CGA/BV: Mist in het plan de middelen buiten de universiteit om met elkaar zaken op te pakken

NVAO/FvO: Kunnen in company opleidingen binnen bedrijven ook in kaart worden gebracht?

FT in reactie: De insteek is om de behoefte in kaart te brengen, niet om een complete inventarisatie uit te voeren.

BAP/SAMPL/KE: Vraagt vooral aandacht voor de praktische behoefte en wat als stimulerend wordt ervaren.

FT in reactie: De praktische behoefte wordt meegenomen en bij vraag 4 bij vorm en duur ook welke ondersteuning je nodig hebt.

VOiA/Hkms: Vraagt aandacht voor hoe studiekosten verhaald kunnen worden.

FT: voegt theoretisch stuk toe

SAXION/PA vult aan dat er regulier overleg tussen SAXION en Archon is. Er is m.n. een gebrek aan specialistisch onderwijs

VOiA/JF: Blij dat deze inventarisatie nu wordt uitgevoerd. Het sluit ook aan bij behoeften bij actoren

Besluit CCvD

Het CCvD stemt met de gemaakte opmerkingen in met het PvA.

Bijlage 10-1 conceptverslag 9 juni 2021

10. Ter vaststelling: Concept-verslag 9 juni 2021

Het CCvD stemt in met het verslag.

Het verslag zal als definitief op de SIKB website worden gepubliceerd.

Actie: Programmabureau.

Onderwerpen-documenten ter informatie

16.15

11. Mededelingen/W.V.T.T.K.

- Mededeling strategie nieuwe versie KNA en BRL 5.0 (SW en HvdV)

IPO/SW: Recent is samen met HvdV, JdB en EW/SIKB gesproken over de brei aan wijzigingsbladen. Dat is nu onoverzichtelijk en de vraag is hoe je kunt versimpelen? Ook is er de nodig overlap. Dat vraag om herbezinning. Waarvoor is een protocol primair bedoeld en kan slimmer verwezen worden naar onderdelen die in meerdere protocollen voorkomen. Een modulaire aanpak zou daarbij een oplossing kunnen zijn.

HvdV vult aan dat waar je aan moet voldoen en werken vanuit modules kan voorkomen dat je in herhaling valt en wellicht kan het straks ook helemaal digitaal. Mn ook de flexibiliteit tussen handelingen in protocollen kan een goede stap zijn.

- Mededeling: Samenstelling KNA Gebruikersgroep.

SIKB/HK licht toe. Er was veel animo om deel te nemen dat betekende dat er een keuze gemaakt moest worden. Dit is gedaan op grond van diversiteit, achtergrond bedrijf, overheid. Eind november is er een startijeenkomst.

- Mededeling: Handelingsrichtlijn RCE WOII vondsten

IPO/SW: Hierover is ook overleg tussen het Vakberaad en de RCE.

VOiA/JF: Is hierover ook afstemming met de depothouders? Vanuit het veld komt het signaal dat het depot Gelderland nog altijd geen WOII vondsten wil aannemen.

- Ter kennisname verslag Regieoverleg Deponeren 20-09.
- Ter kennisname overzicht stroomlijnen deponeren.

12. Afsluiting

De voorzitter dankt alle aanwezigen voor in input en besluit daarmee de vergadering.